

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Середня освіта (Українська мова і література та Англійська мова і зарубіжна література)»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Спеціальність: 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Предметна спеціальність: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка

Кваліфікація: магістр; спеціальність *014 Середня освіта* (за предметними спеціальностями); предметна спеціальність *014.01 Середня освіта (Українська мова і література)*; вчитель української мови і літератури та англійської мови і зарубіжної літератури, викладач закладу вищої освіти

Термін навчання 1 рік 4 місяці

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Центральноукраїнського державного
університету імені Володимира Винниченка

Голова вченої ради

/проф. Євген СОБОЛЬ/

(протокол №10 від «22» квітня 2024 р.)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію

з 1 вересня 2024 р.

Ректор

/проф. Євген СОБОЛЬ /

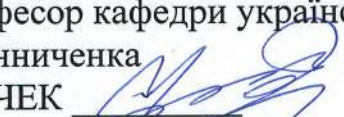
(наказ №78/1-ун від «22» квітня 2024 р.)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

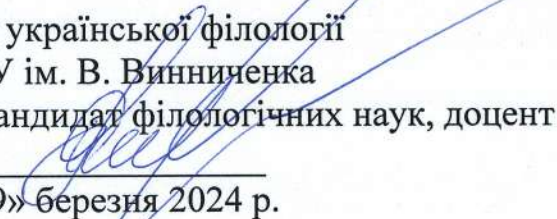
освітньо-професійна програма
«Середня освіта (Українська мова і література та Англійська мова і зарубіжна література)» для другого (магістерського) рівня вищої освіти

РОЗРОБЛЕНО

робочою групою ОП

керівник робочої групи доктор філологічних наук,
професор, професор кафедри української філології та журналістики
ЦДУ ім. В. Винниченка
Григорій КЛОЧЕК

СХВАЛЕНО

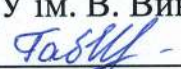
на засіданні кафедри української філології
та журналістики ЦДУ ім. В. Винниченка
завідувач кафедри, кандидат філологічних наук, доцент
Ольга КИРИЛЮК
протокол № 9 від «29» березня 2024 р.

СХВАЛЕНО

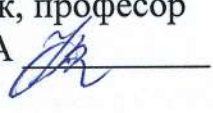
на засіданні кафедри германських мов, зарубіжної літератури
та методик їхнього навчання ЦДУ ім. В. Винниченка
завідувач кафедри, доктор філологічних наук, професор
Марія ФОКА
протокол № 17 від «9» квітня 2024 р.

внутрішні стейкхолдери:

ПОГОДЖЕНО

Голова вченої ради факультету
української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій
ЦДУ ім. В. Винниченка
 - Олена ГАБЕЛКО
протокол № 6 від «19» квітня 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

завідувач відділу забезпечення якості
та цифрового супроводу освіти ЦДУ ім. В. Винниченка
доктор педагогічних наук, професор
Наталія ПОДОПРИГОРА
«19» квітня 2024 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література та Англійська мова і зарубіжна література)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)» та галуззю знань 01 «Освіта/Педагогіка» (далі – ОП).

Враховуючи специфіку підготовки здобувачів освіти до працевлаштування, ОП розроблена з урахуванням вимог:

Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», спирається на нормативні документи, які визначають розроблення складових системи стандартів вищої освіти та регламентують провадження освітньої діяльності в закладах вищої освіти України, на підставі Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом МОН України № 600 від 01.06.2017 (зі змінами, внесеними згідно наказу МОН України № 584 від 30.04.2020). Під час розроблення ОП, зокрема при визначенні загальних та спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, використовувався доробок проекту Європейського Союзу «Tuning Educational Structures in Europe (TUNING)».

Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України № 988-р від 14.12.2016.

Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.12.2020 № 2736.

За рекомендаціями стейкхолдерів до ОП були внесені зміни та доповнення.

Розроблено робочою групою у складі:

1. **Клочек Григорій Дмитрович**, доктор філологічних наук, 10.01.05 – теорія літератури, професор, професор кафедри української філології та журналістики; гарант програми (*керівник робочої групи, гарант ОП*);
2. **Фока Марія Володимирівна**, доктор філологічних наук, 10.01.05 – порівняльне літературознавство, 10.01.06 – теорія літератури, доцент, завідувач кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методики їх викладання;
3. **Кирилюк Ольга Леонідівна**, доктор філологічних наук, 10.02.01 – українська мова, доцент, завідувач кафедри української філології та журналістики;
4. **Демешко Інна Миколаївна**, кандидат філологічних наук, 10.02.01 – українська мова, доцент, доцент кафедри української філології та журналістики;
5. **Гольник Оксана Олександрівна**, кандидат філологічних наук, 10.01.01 – українська література, доцент, доцент кафедри української філології та журналістики;
6. **Бричка Максим** – здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
7. **Околітенко Лариса Михайлівна**, вчитель вищої категорії, вчитель української мови та літератури, НВО «Спеціалізований навчальний заклад «Гармонія» гімназія ім. Т. Г. Шевченка - ЦПВ «Контакт» (м. Кропивницький) - *за згодою*.
8. **Голик Олена Валеріївна**, Заслужений учитель України, учитель української мови і літератури Комунального закладу «Академічна гімназія Кропивницької міської ради» - *за згодою*.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

- 1. Война Галина Георгіївна** – кандидат наук з державного управління, директор НВО «Спеціалізований навчальний заклад «Гармонія» гімназія ім. Т. Г. Шевченка – ЦПВ «Контакт» (м. Кропивницький).
- 2. Гаврилюк Ірина Олександрівна** – відмінник освіти України, учитель-методист, вчитель української мови та літератури Підвисоцького ліцею імені Тараса Григоровича Шевченка Підвисоцької сільської ради Голованівського району Кіровоградської області.
- 3. Дубівка Олена Олександрівна** – директор комунального закладу «Ліцей «Лідер» Кропивницької міської ради.
- 4. Соколова Віра Володимирівна** – Заслужений вчитель України, вчитель навчально-виховного комплексу "Спеціалізований загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів № 26»

1. Профіль освітньо-професійної програми «Середня освіта (Українська мова і література та Англійська мова і зарубіжна література)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)» та галузю знань 01 «Освіта/Педагогіка»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, Факультет української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій Кафедра української філології та журналістики Кафедра германських мов, зарубіжної літератури та методики їх викладання
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – Магістр Освітня кваліфікація – Магістр із середньої освітнізації спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) Професійна кваліфікація – Вчитель української мови і літератури та англійської мови і зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти, викладач закладу вищої освіти
Офіційна назва освітньої програми	«Середня освіта (Українська мова і література та Англійська мова і зарубіжна література)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)» та галузю знань 01 «Освіта/Педагогіка»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Акредитована Сертифікат про акредитацію спеціальності УД 12017270, дійсний до 01.07.2026 https://registry.edbo.gov.ua/university/55/study-programs/?q=2
Цикл/ рівень	Другий (магістерський) рівень НРК України – 7 рівень, FQ – ENEA – другий цикл; EQF–LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, або магістра, або спеціаліста зі спеціальності 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)» або спорідненої спеціальності. Для вступників за іншою спеціальністю ЦДУ ім. В. Винниченка встановлює додаткові вимоги щодо строків навчання, включення додаткових обов'язкових освітніх компонентів до індивідуального навчального плану здобувача освіти
Мова(и) викладання	українська, англійська (на окремих освітніх компонентах)
Термін дії освітньої програми	До наступного оновлення

Інтернет-адреса постійного розміщення освітньої програми	https://www.cusu.edu.ua/ua/osvita/osvitni-prohramy
2. - Мета освітньої програми	
<p>Підготовка конкурентоспроможного, здатного навчатися впродовж усього життя вчителя української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури через опанування фундаментальних основ предметів викладання, розвитку практичних навичок і професійних компетентностей для виконання професійних навчально-методичних, інноваційних завдань у галузі сучасної мовно-літературної освіти в новій українській школі в умовах інтеграції в загальноєвропейській освітній простір</p>	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<p>Галузь знань - 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) Предметні спеціальності: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література); 014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) <i>Об'єкти вивчення та/або діяльності:</i> лінгвістичний і літературознавчий науковий дискурс, основні мовно-дидактичні та літературно-освітні теорії, концепції, ідеї, інноваційні технології навчання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури для формування ключових фахових компетентностей, які дозволять успішно працювати в умовах Нової української школи. <i>Цілі навчання:</i> набуття здобувачами освіти здатності розв'язувати дослідницькі та/або інноваційної задачі у сфері загальної середньої та вищої освіти.</p>
	<p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> становлять сучасні теоретичні засади фундаментальних і прикладних наук галузі, представлені на достатньому рівні для формування інтегральної, загальних та спеціальних компетентностей, спеціалізованих умінь/навичок розв'язання проблем, необхідних для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> теоретичні та емпіричні методи наукового пізнання (філософські, загальнонаукові, конкретно наукові), методи педагогічних досліджень. Освітні технології і методики формування професійних компетентностей, моніторингу професійної педагогічної діяльності та аналізу педагогічного досвіду, здатності до самоорганізації професійної педагогічної діяльності, професійного зростання, рефлексії, проведення дослідницької діяльності за фахом, ефективних способів партнерської взаємодії суб'єктів освітнього процесу в умовах відкритості закладу освіти та мінливості соціокультурного середовища.</p>

	<p><i>Інструменти й обладнання:</i> мультимедіа-, проєкційна апаратура (проєктори, екрани); комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі; програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання); бібліотечні фонди (підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література), необхідні для формування професійних компетентностей; використання баз інших установ для проведення педагогічної практики</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна (для магістра).</p> <p>Має прикладний характер і зорієнтована на формування конкурентоспроможних професіоналів у галузі Сердньої освіти (учителів української мови і літератури в ЗЗСО та викладачів ЗВО), здатних застосовувати в практичній діяльності здобуті фундаментальні й спеціалізовані концептуальні знання, зокрема наукові інновації галузі, генерувати на їхній основі оригінальні ідеї у власних наукових дослідженнях, проєктах; викладання української мови та літератури, англійської мови і зарубіжної літератури в ЗЗСО та ЗВО шляхом вивчення сучасних методик навчання, основ професійної майстерності у поєднанні виробничою практикою.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>ОП спрямована на здобуття вищої педагогічної освіти на другому (магістерському) рівні в галузі 01 «Освіта/Педагогіка» зі спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» за предметною спеціальністю – 014.01 «Українська мова і література», 014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) в контексті професійної підготовки вчителів української мови і літератури та англійської мови і зарубіжної літератури ЗЗСО та ЗВО, які зможуть:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Використовувати та розробляти сучасні методи, методики та технології навчання української, англійської мов, української та зарубіжної літератур у закладах загальної середньої та вищої освіти. • Розробляти та впроваджувати інноваційні освітні, навчальні програми та методики й технології навчання. • Проводити науково-дослідницьку роботу з методики навчання й викладання української мови і літератури. <p><i>Ключові слова:</i> середня освіта; українська мова і література, англійська мова і зарубіжна література; сучасні методи, методики та технології навчання; науково-дослідницька робота з методики навчання й викладання української мови і літератури.</p>

Особливості програми	<p>Програма вирізняється тим, що комбінує різні аспекти мовної та літературної освіти в ЗЗСО та ЗВО, зокрема: підготовка майбутніх вчителів української та англійської мов, української та зарубіжної літератури. Цей підхід до професійної освіти сприяє формуванню кваліфікованих фахівців, здатних розуміти та впроваджувати європейські інтеграційні процеси у сучасному українському освітньому середовищі.</p> <p>Програма передбачає можливість співпраці з іншими університетами України та інших європейських країн на засадах національної та міжнародної академічної мобільності.</p> <p>Це дозволить випускникам програми успішно працювати в різних типах закладів освіти та використовувати свої знання та навички для вирішення актуальних проблем освіти.</p>
-----------------------------	---

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Академічні права	<p>Можливість навчання за програмами: НРК – 8 рівень, FQ-ЕНЕА – третій цикл, EQF-LLL – 8.</p> <p>Можливість здобуття освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти</p> <p>Набуття освітньої кваліфікації за іншою спеціальністю, часткових в системі післядипломної освіти</p>
-------------------------	---

Придатність до працевлаштування

Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 “Класифікація видів економічної діяльності”):

Код	Найменування	ISIC
Секція Р	ОСВІТА	Р
Розділ 85	Освіта	85
Група 85.3	Середня освіта	852
Клас 85.31	Загальна середня освіта	8521
Група 85.4	Вища освіта	854
Клас 85.42	Вища освіта	8542

Професіонали здатні виконувати професійні роботи згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 “Класифікатор професій”:

Код КП	Код ЗКШПТР	Професійна назва роботи	Класифікація професій
23			Професіонали в галузі освіти та навчання
231			Викладачі закладів вищої освіти
2310		Викладачі закладів вищої освіти	
2310.2		Викладач закладу вищої освіти	
232			Викладачі закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та

			вчителі закладів загальної середньої освіти
2320		Вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти	
2320	-	Вчитель закладу загальної середньої освіти	
235			Інші професіонали в галузі освіти та навчання
2351		Професіонали в галузі методів навчання	
2351.2		Інші професіонали в галузі методів навчання	
2351.2	24420	Викладач (методи навчання)	

Місця працевлаштування – заклади загальної середньої та вищої освіти

Подальше навчання

Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (8 рівня НРК, третього циклу FQ-EHEA та 8 рівня EQF-LLL); освітньому рівні «Магістр» за програмами 7 рівня НРК України спорідненими спеціальностями галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» / або іншими спеціальностями відповідно до вимог чинного законодавства України та/або набуття додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих

5 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання

Викладання та навчання на ОП ґрунтується на сучасних підходах, які роблять студентів активними учасниками освітнього процесу, а не пасивними слухачами. З-поміж цих підходів привалюють такі:

Професійно орієнтований підхід: студенти досліджують актуальні проблеми, генерують ідеї та знаходять шляхи їх вирішення в контексті майбутньої професійної діяльності.

Студентоцентрований підхід: навчання будується навколо потреб та інтересів студентів, заохочуючи їх до самостійності та ініціативи.

Форм організації навчання: лекції, семінари, практичні та лабораторні практикуми, виконання індивідуальних робіт, розв'язування ситуаційних та професійно орієнтованих завдань, тренінгів, кейсів, виконання проєктів, дослідницьких робіт під керівництвом викладача, консультації, самопідготовку та самостійну роботу, навчальні та педагогічні практики тощо.

Сучасні методики та технології навчання: адаптивне навчання, розвивальне навчання, самонавчання, студентоцентроване навчання, компетентнісний підхід, контекстне (професійно орієнтоване) навчання, технології інтегрованого навчання, електронне навчання, системний підхід до методичної підготовки майбутніх вчителів та викладачів.

Особливості:

Лекції:

Інтерактивні: лекції не лише дають знання, але й стають платформою для дискусій та обміну думками.

Використання сучасних технологій: лекції можуть супроводжуватися презентаціями, відео, інтерактивні дошки, онлайн-ресурсами та іншими цифровими засобами.

Практичні та семінарські заняття:

Різноманітні методи: використовуються кейс-метод, ситуаційні завдання, ділові ігри, підготовка презентацій, фреймове навчання й інше.

	<p>Застосування знань на практиці: студенти вчаться застосовувати отримані знання, розвивати аналітичні та комунікативні навички, працювати в команді.</p> <p>Підтримка студентів: Інформаційна підтримка щодо участі в конкурсах, олімпіадах, грантах. Сприяння науковій діяльності студентів.</p> <p>Доступ до ресурсів: <i>Університетське віртуальне навчальне середовище (Google Classroom):</i> доступ до всіх освітніх ресурсів та навчально-методичного забезпечення для самостійної роботи на платформі Google Workspace for Education.</p> <p>Моніторинг та оновлення: <i>Програми освітніх компонентів постійно переглядаються:</i> для забезпечення їх відповідності потребам студентів, роботодавців та інших стейкхолдерів</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Накопичувальна система, що передбачає оцінювання студентів за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЄКТС (ECTS), за всіма видами аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності, спрямованими на опанування навчального навантаження програми</p> <p>Види оцінювання: поточне оцінювання, поточний контроль, лабораторні звіти, усний екзамен, письмовий екзамен, тестування, кваліфікаційний екзамен зі спеціальності ОП (охоплює дисципліни циклу професійної підготовки), захист кваліфікаційної роботи з методики навчання української мови та літератури, заліки з навчальних (практик-тренінгів "Засоби дистанційної освіти", «Мовно-літературна освіта в контексті НУШ») та виробничих (педагогічних практик в закладах загальної та вищої освіти).</p> <p>Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі кваліфікаційного екзамену та захисту дипломної (кваліфікаційної) роботи. Кваліфікаційний екзамен має на меті встановлення освітньої та професійної кваліфікації і містить завдання для визначення результатів навчання з практики усного та писемного мовлення, англійської літератури. Теоретичного курсу англійської мови, технологій навчання англійської мови в закладах середньої та вищої освіти, зарубіжної літератури в закладах середньої та вищої освіти: аналізу твору, сучасних технологій навчання.</p> <p>Форми оцінювання: усна (опитування), письмова (есе, тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання, реферати), колоквиуми; презентація наукової роботи; захист лабораторних робіт та індивідуальних завдань, заліки, екзамени, кваліфікаційний екзамен, комбінована (звіти про результати виробничих практик і їхні захисти, презентації, портфолію); само- та взаємооцінювання, попереднє, поточне, тематичне, підсумкове (семестрові екзамени), заключне (атестація).</p> <p>Для контролю знань застосовується такі шкали оцінювання: 4-бальна національна шкала («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»); 2-рівнева національна шкала («зараховано», «незараховано»); 100-бальна та шкала ECTS (A, B, C, D, E, FX, F)</p>
<p>6 - Програмні компетентності</p>	

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати дослідницькі та або інноваційні завдання щодо навчання української мови й літератури, англійської мови і зарубіжної літератури у ЗЗСО та ЗВО
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Розвинута національна свідомість, розуміння високої ролі мовно-літературної освіти у формуванні громадянської, культурно-інтелектуальної зрілості громадянина України.</p> <p>ЗК 2. Здатність спілкуватись українською державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 3. Володіння англійською мовою на рівні B2.</p> <p>ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 5. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 6. Уміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.</p> <p>ЗК 7. Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 8. Уміння використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 10. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 11. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 12. Здатність проведення досліджень на належному рівні.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності, визначені в концепції Нової української школи.</p> <p>ФК 2. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання української мови та літератури на підставі передового українського й міжнародного досвіду, ефективні методи й освітні технології навчання.</p> <p>ФК 3. Здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки.</p> <p>ФК 4. Володіння методами наукового аналізу та структурування мовного й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методів, прийомів, методик.</p> <p>ФК 5. Здатність застосовувати на практиці знання про системологічну теорію літературного твору та методи аналізу художнього тексту з рецептивних позицій.</p> <p>ФК 6. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови і літератури та англійської мови і світової літератури, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою корекції й оптимізації навчально-виховного процесу.</p> <p>ФК 7. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови й літератури, англійської мови і світової літератури в загальноосвітніх навчальних закладах, практиці навчання української мови й літератури, англійської мови і світової літератури.</p>

ФК 8. Здатність вільно володіти українською і англійською мовами, адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну мовленнєву компетенцію в процесі фахової й міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних ситуаціях.

ФК 9. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і писемній формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

ФК 10. Здатність орієнтуватися в українській філологічній науці на тлі світової (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, культурного світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

ФК 11. Здатність власною державницькою позицією, особистою мовною культурою, ерудицією, повагою та любов'ю до української мови, літератури, історії виховувати національно свідомих громадян України.

ФК 12. Здатність докритичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі викладання української мови і літератури та англійської мови і світової літератури з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів розв'язання проблем у навчально-виховному процесі.

ФК 13. Здатність планувати, організовувати, виконувати презентувати прикладне дослідження в галузі філології, застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.

ФК 14. Здатність створювати й доцільно використовувати сучасне навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять.

ФК 15 Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учнями, учителями, батьками та ін.), дотримуватися етичних норм у професійній діяльності та впроваджувати їх в освітній простір і суспільство.

ФК 16. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації навчально-виховних цілей.

Знання та розуміння	ПРН-З 1. Демонструвати глибокі знання основних гуманітарних теоретичних дисциплін, розуміння ролі науки, освіти і культури в розвитку цивілізації. Використовувати філософські ідеї у власних дослідженнях. Знати правові та етичні норми, які регулюють міжособистісні відносини в професійних колективах.
	ПРН-З 2. Виявляти глибокі знання й критичне осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки; знання мовознавчих та літературознавчих дисциплін в синхронії та діахронії; усіх розділів української лінгвістичної науки та історії української літератури, знати методологію мовознавчих та літературознавчих дослідженьв обсязі, необхідному для розв'язання професійних науково-дослідних, науково-педагогічних та навчально-методичних завдань.
	ПРН-З 3. Виявляти знання теорії, методологічних основ і категорій педагогіки та психології середньої школи, розуміти процеси управління структурними ланками освіти, педагогічним процесом; здатність ефективно здійснювати комунікативно-навчальні функції (з охопленням інформаційного, мотиваційно-стимульовального та контрольного-коригувального компонентів); планувати й творчо конструювати робочий процес загалом, реалізовувати плани з урахуванням особливостей типу закладу освіти; творчо розв'язувати методичні завдання в процесі роботи, вносити до планів науково виважені корективи з метою досягнення бажаного результату.
	ПРН-З 4. Володіти різноплановими методами і способами перевірки знань з української мови і літератури та англійської мови і світової літератури з урахуванням нових освітніх та інформаційних технологій, сучасних засобів навчання тощо. Постійно вдосконалювати та розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень.
	ПРН-З 5. Усвідомлювати проблеми сучасної лінгвістики; розуміти специфіку мовних картин світу й відповідних особливостей мовної поведінки носіїв; знати принципи лінгвістичного аналізу тексту, розрізняти лінгвальні та екстралінгвальні чинники; засвоїти знання про мову
	як суспільне явище, її зв'язок з мисленням, культурою та розвитком народу; про походження та розвиток мови, знати історію лінгвістичних учень і методологію мовознавчих досліджень.
	ПРН-З 6. Виявити глибоке усвідомлення закономірностей розвитку і функціонування української мови, зокрема української літературної мови; знання про систему мови, її рівні, зв'язок підсистем мови, основні одиниці мови та мовлення; знати про сучасні напрями в науці про мову (комунікативний, функціональний, соціолінгвістичний, крос-культурний тощо) та їх значення для практики навчання мови та літератури; вільно орієнтуватися в українській лексикографії.

	<p>ПРН-З 7. Володіти тріадою основних тісно пов'язаних між собою компетентностей, які вирощує літературна освіта, а саме: розуміння тексту – уміння його аналізувати – уміння творити текст. Знати найкращі твори вітчизняної і світової літератури. Виявляти знання про літературу як вид художньої творчості, її пов'язаність з історією та станом духовної культури народу; обговорювати й аналізувати твори сучасної та класичної літератури з погляду їхнього ідейно-естетичного змісту, композиційних та індивідуально-стильових особливостей; вільно володіти принципами та методами літературознавчого аналізу художнього тексту та інтерпретації літературного твору; демонструвати глибоке знання проблеми вивчення літературних напрямів, стилів, системи художніх образів і жанрів, сюжетно-композиційних особливостей творів, засобів художньої виразності. Виявляти розуміння еволюційного шляху розвитку вітчизняного і світового літературознавства, мати уявлення про поетику літературного твору, художнього тексту, про множинність його інтерпретацій, варіативність підходів. Мати базові знання з компаративної поетики.</p>
<p>Застосування знань та розуміння</p>	<p>ПРН-У-1. Уміти розробляти систему заходів для забезпечення належного освітнього середовища, відповідно до норм безпеки життєдіяльності, ергономіки та сучасних технологій отримання знань.</p>
	<p>ПРН-У-2. Організовувати різні форми і способи навчальної, навчально-методичної, наукової, творчої та інших видів діяльності в галузі філології чи педагогіки.</p>
	<p>ПРН-У-3. Забезпечувати навчально-виховний процес необхідною навчально-методичною документацією: програмами, планами, інноваційними проектами тощо.</p>
	<p>ПРН-У-4. Уміти працювати з науковою та навчально-методичною літературою, узагальнювати й класифікувати емпіричний матеріал, розв'язувати завдання пошукового та проблемного характеру тощо. Організовувати перспективне планування потреб у навчальній, навчально-методичній, науковій чи художній літературі.</p>
	<p>ПРН-У-5. Виявляти спроможність працювати самостійно та в групі, уміти отримати результат завдяки професійній сумлінності, унеможливити плагіат. Володіти професійними якостями вчителя-філолога, серед яких</p>

	особливо значущою є володіння мистецтвом усного слова, про що наголошував Василь Сухомлинський, стверджуючи, що «слово – основна зброя вчителя».
	ПРН-У-6. Пояснювати професійно з історичних позицій явища і факти рідної мови, пропагувати культуру української мови, систематично підвищувати свій фаховий рівень; застосовувати раціональні засоби пошуку, відбору та використання інформації, орієнтуватись у новинках мовознавства та літературознавства.
	ПРН-У-7. Володіти іноземною мовою; уміти вести іноземною мовою бесіду-діалог наукового та навчально-методичного характеру, користуватися правилами мовного етикету, читати літературу зі спеціальності, перекладати тексти філологічної проблематики, складати анотації, реферати, наукові виступи іноземною мовою.
	ПРН-У-8. Ефективно застосовувати ІКТ-технології в науково-дослідній і навчально-педагогічній діяльності.
	ПРН-У-9. Виявляти вміння та компетенції для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду на засадах усвідомлення нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці; мати стресостійкість.
	ПРН-У-10. Уміти аналізувати досвід роботи, здійснювати самоконтроль, самооцінку, саморегуляцію, виділяти та переборювати недоліки в професійній діяльності.
	ПРН-У-11. Виявляти здатність управляти процесами навчальної діяльності, виховання та розвитку особистості учня.
	ПРН-У-12. Уміти керувати методичними об'єднаннями філологів або класних керівників.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Освітній процес на ОП забезпечують 10 штатних науково-педагогічних працівників (НПП) ЦДУ ім. В. Винниченка (100%), серед яких 3 доктори наук (40%) та 7 кандидатів наук (60%).</p> <p>НПП відповідають викладацькій та професійній кваліфікації для реалізації освітніх компонентів (ОК) ОП.</p> <p>Викладачі, які забезпечують ОПП, мають 4 і більше пунктів відповідно п.38 Ліцензійних вимог, достатньо фахових публікацій в наукових виданнях відповідного профілю; посібники, підручники, методичні рекомендації для здобувачів освіти; науково-популярні публікації з наукової та/або професійної тематики; НПП є керівниками наукових гуртків/ проблемних груп.</p> <p>Стратегія підвищення кваліфікації НПП відповідає чинній нормативній базі ЦДУ ім. В. Винниченка та побудована на таких принципах:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обов'язковість та періодичність проходження стажування і підвищення кваліфікації

	<ul style="list-style-type: none"> • Прозорість процедур організації стажування та підвищення кваліфікації • Моніторинг відповідності змісту програм підвищення кваліфікації завданням професійної діяльності • Обов'язковість впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність • Оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічна база університету забезпечує якісне та ефективне провадження освітньої діяльності на ОП.</p> <p>Стан приміщень відповідає санітарно-гігієнічним нормам та підтверджений відповідними документами, наявні усі необхідні структурні, фінансові, технічні ресурси, що відповідають діючим нормам і забезпечують проведення усіх видів навчальної та науково-дослідницької роботи студентів, передбачених ОП.</p> <p>До складу матеріально-технічної бази ОП входять:</p> <p>Навчальні корпуси: аудиторії, лабораторії, кабінети, комп'ютерні класи з доступом до Інтернету та зоною WiFi, бібліотека, універсальний читальний зал, сховище періодичних видань, музей природи, археологічний музей імені Нінель Бокій, Австрійська фахова бібліотека імені Бернгарда Штільфріда.</p> <p>Лабораторії та кабінети спеціального призначення: лінгафонна аудиторія, оснащені сучасним обладнанням, необхідним для досягнення програмних результатів навчання за ОП, методичним забезпеченням, вогнегасниками, журналами інструктажів та куточками техніки безпеки.</p> <p>Лекційні аудиторії та комп'ютерні лабораторії інтерактивними дошками та іншим мультимедійним обладнанням, які мають автоматизовані робочі місця з відповідними пакетами прикладних програм (зокрема ліцензованих): OpenOffice, 7-Zip, Internet Explorer, FreePascal, Mozilla Firefox, Foxit Reader.</p> <p>Інші об'єкти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Лекційні аудиторії, обладнані мультимедійним обладнанням - Спортивна та тренажерні зали - Зал скелелазіння - Зал атлетичної підготовки - Освітній простір KOWO центр (студентська ініціатива) - Їдальня та пункти харчування - Гуртожиток - Основне сховище (300 осіб) і 6 укриттів у підвальних приміщеннях (1450 осіб) - Медпункт <p>Широкий спектр додаткових послуг та можливостей для студентів, зокрема:</p> <p>Юридична клініка та психологічна служба: надає студентам доступ до юридичної та психологічної допомоги.</p> <p>Мовний центр: допомагає студентам вдосконалити свої мовні навички.</p> <p>Media-простір ЦДУ: пропонує студентам місце для творчості, співпраці та спілкування.</p> <p>Молодіжний театр "Резонанс": дає можливість студентам проявити себе у творчості та розвинути театральні навички.</p> <p>Молодіжний центр: організовує різноманітні заходи та події для студентів.</p> <p>Санаторій-профілакторій "Юність": пропонує студентам оздоровчі послуги та профілактику захворювань.</p> <p>База відпочинку "Буревісник": надає студентам можливість відпочити та розслабитися на природі.</p>

	<p>При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів та забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти університет враховує потреби різноманітного студентського контингенту, зокрема:</p> <p><i>Студентів з досвідом:</i> університет пропонує спеціальні програми та послуги для студентів, які вже мають досвід роботи або навчання.</p> <p><i>Для студент, які працюють:</i> університет пропонує гнучкі графіки навчання та інші послуги, які допомагають студентам поєднувати навчання з роботою.</p> <p><i>Студентів з особливими освітніми потребами:</i> університет пропонує адаптивні програми та послуги для студентів з інвалідністю або іншими особливими потребами.</p> <p><i>Внутрішнє забезпечення якості освіти в університеті гарантує, що:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання: університет постійно оцінює та вдосконалює свої навчальні ресурси, щоб переконатися, що вони відповідають потребам студентів та допомагають їм досягти своїх цілей навчання. - Ресурси є загальнодоступними: всі студенти мають рівний доступ до навчальних ресурсів університету. - Студенти поінформовані про наявність ресурсів: університет надає студентам чітку та доступну інформацію про всі доступні їм навчальні ресурси. <p>Матеріально-технічна база ОП постійно оновлюється та вдосконалюється з метою створення найкращих умов для навчання та розвитку здобувачів освіти, що відповідає вимогам їхньої майбутньої професійної діяльності</p>
<p>Інформаційне навчально-методичне забезпечення</p>	<p>та ОП забезпечена навчально-методичною документацією з усіх видів навчальних занять, доступом кожного студента до бібліотечних фондів, електронних фахових журналів, електронних бібліотечних ресурсів світу і баз даних відповідно до повного переліку дисциплін навчального плану, електронних навчальних ресурсів, наявністю навчальних лабораторій для проведення занять з усіх дисциплін як обов'язкової, так і вибіркової частини ОП, наявністю методичних посібників і рекомендацій для проведення практик і підготовки до атестації. Студенти забезпечені базами проходження педагогічної практики (укладено угоди із закладами загальної середньої освіти, вищої освіти м. Кропивницький та Кіровоградської області).</p> <p>З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану автоматизовану систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: планування та організація освітнього процесу; доступ до навчальних ресурсів; облік та аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності та ін.</p> <p>Продовжено угоду з компанією Microsoft щодо участі університету у MSDN Academic Alliance, оформлено підписку MSDN Premium, що дозволяє в повному обсязі забезпечити навчальні аудиторії такими ліцензійними продуктами як: Microsoft Windows XP, Office 2010, Windows Server, Visual Studio та інші. Крім того, університет має ліцензію для внутрішнього використання на StarOffice.</p> <p>Локальні мережі навчальних корпусів з'єднуються оптоволоконною лінією. 13 навчальних комп'ютерних лабораторій</p>

об'єднані в окремий навчальний домен. Серверна база комп'ютерної мережі складається з комплекту сучасних потужних серверів, у тому числі на основі багатоядерних Intel (R) Xeon (TM) CPU 3.00GHz 86_64.

Бібліотека ЦДУ:

Фонд: понад 1,5 мільйона книг, 300 тисяч періодичних видань, 800 тисяч електронних ресурсів.

Доступ: читальні зали, абонементне обслуговування, міжбібліотечний абонемент, електронний каталог, доступ до електронних ресурсів.

Електронні ресурси:

- Офіційний сайт ЦДУ: <https://cusu.edu.ua/ua/>
- Електронні ресурси бібліотеки: електронний каталог, інституційний репозитарій, інші електронні ресурси та сервіси (<https://cusu.edu.ua/ua/library-cusu>, <https://cusu.edu.ua/ua/pro-biblioteku/struktura-biblioteku>).

- Система дистанційної освіти: Classroom, Moodle-ЦДУ (<https://moodle.cusu.edu.ua/>), Wiki (<https://wiki.cusu.edu.ua/>).

- Електронний каталог наукової бібліотеки: створений на основі системи Ірбіс (http://irbis.cusu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_11/cgiirbis_64.exe?LNG=uk&C21COM=F&I21DBN=BD2&P21DBN=BD2).

- Університетський репозитарій: для розміщення наукових праць та методичних матеріалів викладачів університету (<http://dspace.cusu.edu.ua/>).

- Моніторингові опитування: <https://eq.cusu.edu.ua/>

- Рекомендації щодо використання технологій

дистанційного навчання:

<https://cusu.edu.ua/ua/component/content/article/942-studentu/15854-rekomendatsii-shchodo-poriadku-provedennia-zaliv-ekzameniv-ta-atestatsii-z-vykorystanniam-tekhnologii-dystantsiinoho-navchannia?Itemid=2342>

- Цифрові сервіси для неформальної та інформальної освіти: <https://cusu.edu.ua/ua/studentu/tsyfrovi-servisy-dlia-osvity-ukrainy>

Навчально-методичні матеріали:

- Для забезпечення самостійної роботи та якісної підготовки студентів створено навчально-методичну базу на платформі Google Workspace for Education, що надає змогу студентам користуватися електронними версіями лекцій та практичних занять з мобільних пристроїв та домашніх комп'ютерів - кожен ОК має Classroom з дидактичними матеріалами: для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисципліни.

- На сторінці випускової кафедри

<https://www.cusu.edu.ua/ua/department-of-journalism-publishing-and-editing/prohramy-atestatsii> доступні: робочі програми і силабуси навчальних дисциплін; наскрізні програми та робочі програми практик; методичні рекомендації з підготовки до атестації - щодо написання кваліфікаційних робіт, складання кваліфікаційного екзамену.

На сайті університету у вільному доступі наявна інформація про:

Інформаційне забезпечення студентської науки в університеті:

- [Студентське наукове товариство](#)

- [Наукові конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, грантові програми](#)

- ["Студентський науковий вісник"](#)

Інформація про додаткові навчальні можливості

- [Мовний центр](#)

- [Підготовка офіцерів запасу](#)

- [Курси та тренінги](#)

- [Обмін студентами](#)

- [Доступність навчання для маломобільних груп населення](#)

	<p>Працевлаштування:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Служба сприяння працевлаштуванню студентів і випускників</u> <p>та інше:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Призначення стипендій</u> - <u>Вирішення конфліктних ситуацій</u>
9 – Академічна мобільність	
<p>Національна мобільність кредитна</p>	<p>Можлива, за бажанням студента, на основі двосторонніх угод між Центральнуукраїнським державним педагогічним університетом імені Володимира Винниченка та вітчизняними закладами освіти. Зокрема, укладено договори про співпрацю / угоди про співробітництво з:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини (№ 17/20 від 21.01.2020), строк дії договору: 21.01.2025. 2. Полтавським національним педагогічним університетом імені В. Г. Короленка (від 27.09.2020), строк дії договору: 27.09.2025. 3. Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка (№ 8 від 10.11.2022), строк дії договору: 10.11.2027. 4. Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника (№ 17с/22 від 17.02.2022), строк дії договору: 17.02.2027. 5. Сумським державним університетом (№ 16.01-2021м/0044 від 24.12.2021), строк дії договору: 24.12.2026. 6. Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича (від 11.01.2021), строк дії договору: 11.01.2026. 7. Національним університетом “Чернігівський колегіум” імені Т.Г.Шевченка (від 16.04.2021), строк дії договору: 16.04.2031. 8. Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (№278 від 16.12.2020), строк дії договору: 16.12.2025. 9. Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського (від 11.03.2021), строк дії угоди: 11.03.2026. 10. Луцький національний технічний університет (від 18.01.2021), строк дії угоди: 18.01.2026. <p>Порядок визнання та перезарахування результатів навчання студентів, права та обов'язки осіб, які беруть участь у програмах академічної мобільності, порядок звітності та оформлення документів за результатами їхнього навчання регламентує <u>Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.</u></p> <p>Студенти, які бажають взяти участь у програмах національної академічної мобільності, можуть звернутися до завідувача випускової кафедри за більш детальною інформацією та консультаціями</p>
<p>Міжнародна мобільність кредитна</p>	<p>Можлива, за бажанням студента, на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки ЦДУ ім. В. Винниченка та угоди про подвійний диплом та зарубіжними закладами партнерами. Зокрема, заключені договори / угоди про співпрацю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вроцлавський університет (м. Вроцлав, Польща): <i>Угода про співпрацю безстрокова.</i> 2. ВШТІП Академія прикладних наук (м. Познань, Польща): <i>Договір від 27.12.2023 на 5 років (вважається продовженим на той самий строк і за</i>

	<p><i>тих самих умов, якщо за 10 днів до закінчення строку договору, жодна із сторін не повідомить про свій намір припинити договірні відносини)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Селезька академія (м. Катовіце, Польща): <i>Договір від 22.12.2022 на 5 років (вважається продовженням на той самий термін і на тих самих умовах, якщо за 1 місяць до закінчення терміну дії Договору, жодна із сторін не заявить про його припинення або зміну)</i> 4. Університет бізнесу в Катовіце (Верхньоселезька академія ім. Войцеха Корфанти в Катовіце) (м. Катовіце, Польща): <i>Договір укладено на невизначений час.</i> 5. Університет Суспільних наук (м. Лодзь, Польща): <i>Угода про співпрацю безстрокова.</i> 6. WSG University in Bydgoszcz (м. Бидгощ, Польща): <i>Угода про академічну співпрацю безстрокова.</i> <p>Порядок участі, визнання та перезарахування результатів навчання студентів, права та обов'язки осіб, які беруть участь у програмах міжнародної кредитної мобільності, порядок звітності та оформлення документів за результатами їхнього навчання регламентують:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;</u> • <u>Положення про програму обміну студентами;</u> • <u>Положення про конкурсний відбір студентів на навчання за програмою обміну студентами на підставі міжнародних двосторонніх Угод про співпрацю Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.</u> <p>Студенти, які бажають взяти участь у програмах міжнародної академічної мобільності, можуть звернутися до наукового відділу (сектор <u>міжнародної діяльності та роботи з іноземними студентами</u>) або на випускову кафедру за більш детальною інформацією та консультаціями.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Не передбачене</p>

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

1. Обов'язкові освітні компоненти

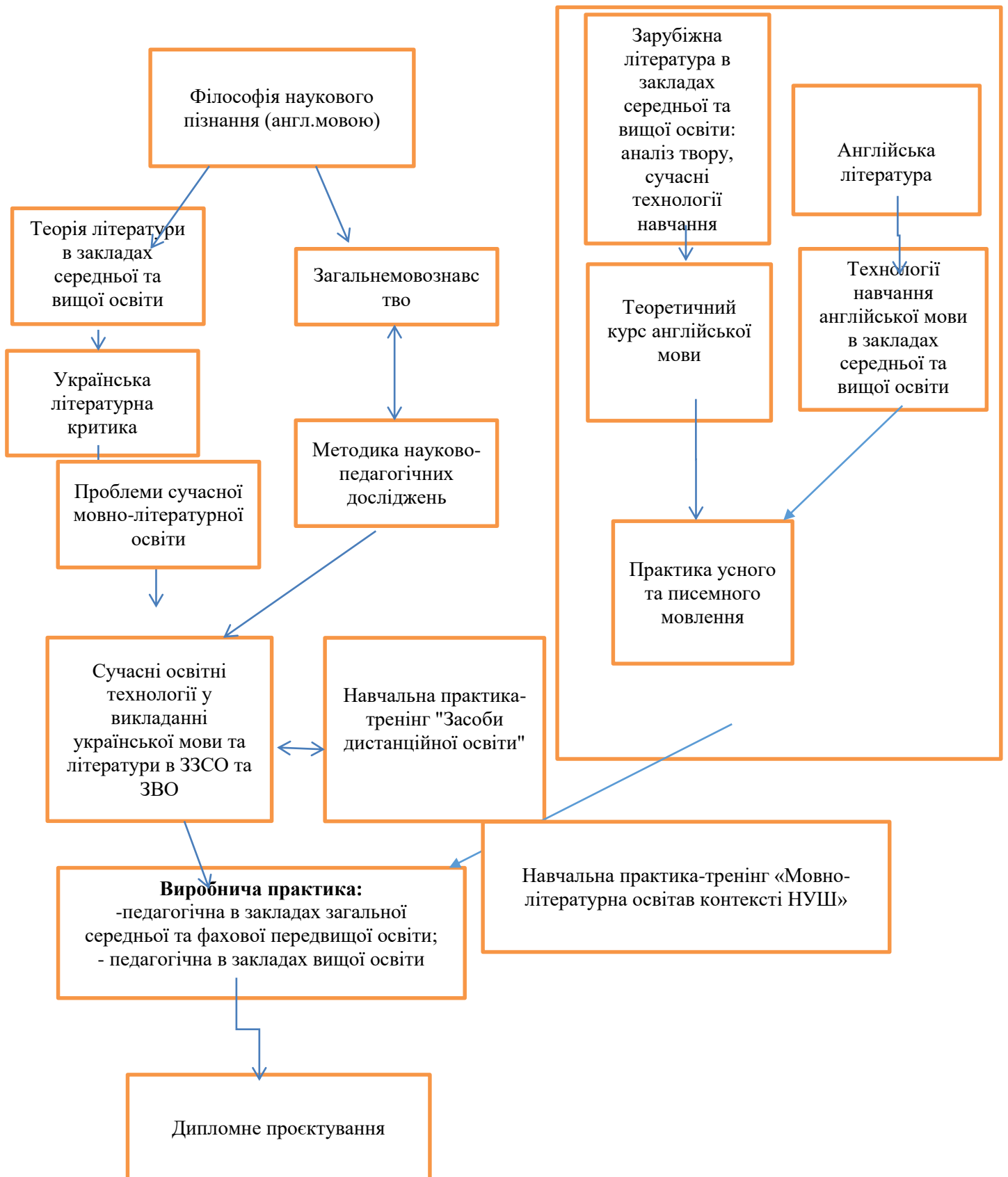
Цикл професійної підготовки

1.1. Дисципліни професійної підготовки

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
ОК ПП-1	Філософія наукового пізнання (англійською мовою)	3	Залік
ОК ПП-2	Педагогіка та методика викладання в ЗВО	3	Залік
ОК ПП-3	Сучасні освітні технології у викладанні української мови та літератури в ЗЗСО та ЗВО	5	Залік
ОК ПП-4	Теорія літератури в закладах середньої та вищої освіти	4	Екзамен
ОК ПП-5	Загальне мовознавство	3	Екзамен
ОК ПП-6	Зарубіжна література в закладах середньої та вищої освіти: аналіз твору, сучасні технології навчання	3	Д-залік
ОК ПП-7	Англійська література	3	Екзамен
ОК ПП-8	Теоретичний курс англійської мови	3	Екзамен
ОК ПП-9	Технології навчання англійської мови в закладах середньої та вищої освіти	4	Д-Залік
ОК ПП-10	Практика усного та писемного мовлення	5	Екзамен
ОК ПП-11	Методика науково-педагогічних досліджень	3	Залік
Всього		39	
1.2. Практична підготовка			
ОК ПП-12	Навчальна практика-тренінг «Мовно-літературна освіта в контексті НУШ»	3	Залік
ОК ПП-13	Навчальна практика-тренінг «Засоби дистанційної освіти»	1,5	Залік
ОК ПП-14	Виробнича практика в закладах загальної	10,5	Д-Залік

	середньої та фахової передвищої освіти		
ОК ПП-15	Виробнича практика в закладах вищої освіти	7,5	Д-Залік
	Всього	22,5	
1.3. Кваліфікаційна робота			
ОК ПП-16	Написання дипломної (кваліфікаційної) роботи	3	
	Усього	3	
2. Вибіркові освітні компоненти			
ОК ВК	Дисципліна з каталогу	22,5	Залік
Атестація			
А-1	Підготовка та захист дипломної (кваліфікаційної) роботи	1,5	
А-2	Кваліфікаційний екзамен	1,5	
	Всього	3	
РАЗОМ теоретичної підготовки		67,5	
РАЗОМ практичної підготовки		22,5	
РАЗОМ теоретичної і практичної підготовки		90	

2.2 Структурно-логічна схема ОПП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Середня освіта (Українська мова і література та Англійська мова і зарубіжна література)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» предметною спеціальністю 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» проводиться за такими формами:

Форми атестації здобувачів вищої освіти	За ОП здійснюється у формі публічного захисту дипломної (кваліфікаційної) роботи та кваліфікаційного екзамену за спеціальністю 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» предметною спеціальністю 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)»
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Дипломна (кваліфікаційна) робота передбачає розв'язання дослідницької та/або інноваційної задачі з теорії та методики навчання української мови і літератури У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації.
Вимоги до кваліфікаційного екзамену	Кваліфікаційний екзамен за спеціальністю 014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) передбачає оцінювання результатів навчання, визначених цією ОП

та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації:

Магістр, спеціальність 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» предметна спеціальність 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)», галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»; вчитель української мови і літератури та англійської мови і зарубіжної літератури, викладач закладу вищої освіти

Атестація здійснюється відкрито і публічно згідно з Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ПП-01	ПП-02	ПП-03	ПП-04	ПП-05	ПП-06	ПП-07	ПП-08	ПП-09	ПП-10	ПП-11	ПП-12	ПП-13
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 1		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
ЗК 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 3		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 4		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 6		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 7		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 8		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 10	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
ЗК 11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 1								+	+			+	+
ФК 2				+	+			+				+	+
ФК 3				+	+			+				+	+
ФК 4						+	+	+				+	+

	ПП-01	ПП-02	ПП-03	ПП-04	ПП-05	ПП-06	ПП-07	ПП-08	ПП-09	ПП-10	ПП-11	ПП-12	ПП-13
ФК 5	+							+			+	+	+
ФК 6		+						+			+	+	+
ФК 7		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ФК 8		+						+		+	+	+	+
ФК 9		+	+	+				+	+	+	+	+	+
ФК 10		+						+		+	+	+	+
ФК 11		+	+	+				+			+	+	+
ФК 12		+						+			+	+	+
ФК 13		+		+	+	+		+	+		+	+	+
ФК 14		+						+			+	+	+
ФК 15		+						+			+	+	+
ФК 16								+					+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПНР) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

	ПП-01	ПП-02	ПП-03	ПП-04	ПП-05	ПП-06	ПП-07	ПП-08	ПП-09	ПП-10	ПП-11	ПП-12	ПП-13
ПРН 1									+				
ПРН 2			+	+									
ПРН 3					+	+							
ПРН 4		+	+	+			+	+	+		+	+	+
ПРН 5		+			+	+	+	+	+		+	+	+
ПРН 6		+	+	+			+	+	+		+	+	+
ПРН 7		+					+	+		+	+	+	+
ПРН 8	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
ПРН 9		+	+	+			+	+		+	+	+	+
ПРН 10		+					+	+			+	+	+
ПРН 11							+	+			+	+	+
ПРН 12		+					+	+			+	+	+
ПРН 13		+					+	+			+	+	+
ПРН 14		+					+	+			+	+	+
ПРН 15	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

6. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Про освіту: Закон України від 25.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 13.03.2021 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
4. Концепція розвитку педагогічної освіти / МОН України / Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 р. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584, з урахуванням змін згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 03.04.2024 р. № 441). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>

6. Національна рамка кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 509 від 12.06.2019 та № 519 від 25.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
7. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)»: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.12.2020 № 2736. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>
8. Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти»: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.03.2021 № 610. URL: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/325-610_vikladaci_zakladiv_visoi_osviti.pdf
9. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 із змінами, в редакції від 21.12.2022. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
10. Перелік предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), спеціалізацій предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)), спеціалізацій спеціальностей 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) та 016 Спеціальна освіта, за якими здійснюється розміщення державного (регіонального) замовлення: Наказ Міністерства освіти і науки України від 04.03.2024 р. № 260, зареєстрований в Міністерстві Юстиції України 19 березня 2024 р. за № 405/41750. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0405-24#n16>
11. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. Наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327 (зі змінами, в редакції від 16.01.2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>
12. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами, в редакції від 20.06.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>
13. Зразок освітньо-професійної програми для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів: Лист Міністерства освіти і науки України № 1/9-239 від 28.04.2017 р. URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/c>

ВІДГУК
на освітньо-професійну програму
«Середня освіта (Українська мова і література та Англійська мова і зарубіжна література)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Центральноукраїнського державного університету ім. В. Винниченка

Маючи чималий досвід роботи в школі, глибоко переконана, що професіоналізм учителя-словесника залежний від трьох визначальних засад, а саме:

- 1) любов до свого предмету, тобто до рідної мови і літератури;
- 2) розуміння вчителем художнього тексту та умінням його аналізувати;
- 3) уміння володіти «живим» словом, тобто бути риторичною особистістю – на цій компетентності, до речі, наголошував Василь Сухомлинський, стверджуючи, що «слово – основна зброя вчителя».

Стосовно першої засадничої умови – любові до свого предмету викладання – то я, як випускниця філологічного факультету нашого славного університету, переконана, що студенти під час навчання здобувають серйозний патріотичний гарт.

Наявність в ОП такої дисципліни як **«Практика навчального аналізу літературного твору»** (ОК 12) активно сприяє розвитку у студентів такої компетентності як «розуміння художнього твору та уміння його аналізувати»

Переконана, також, що наявність в ОП такої дисципліни як **«Практика усного та писемного мовлення»** (ОК 10) сприятиме підготовці майбутніх учителів-словесників як майстрів «живого» слова. **Рекомендую** з метою увиразнення змісту цієї дисципліни переназвати її таким чином: **«Педагогічна риторика учителя-словесника»**.

Гаврилюк Ірина Олександрівна.
учитель –методист, відмінник освіти України, учитель української мови та літератури Підвисоцького ліцею імені Тараса Шевченка Підвисоцької сільської ради Голованівського району Кіровоградської області.

*Вх. № 46/1/04-21
Ліг. 01.03.24р.*

ВІДГУК

на освітньо-професійну програму

«Середня освіта (Українська мова і література та Англійська мова і зарубіжна література)»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Центральноукраїнського державного університету ім. В. Винниченка

Знайомство з ОП викликало у мене такі думки.

1. Поєднання кваліфікацій «Вчитель української мови та літератури» та «Вчитель англійської мови та зарубіжної літератури» є доцільним і, як зараз кажуть, «на часі». Тому й зрівноваження кількості навчальних дисциплін, засвоєння яких надає здобувачам освіти відповідних компетенцій, є виправданим. Але виникає питання: чому в переліку навчальних дисциплін, які призначені для підготовки спеціальності «Англійська мова...» заплановане вивчення дисципліни «Англійська література», а для підготовки спеціальності «Українська мова...» не заплановано жодної дисципліни з української літератури? Можливо, здобувачі освіти мають можливість вибрати «літературну» дисципліну з переліку вибіркових дисциплін? Але проблема в тому, що в ОП немає переліку таких дисциплін.

Пропоную: в ОП необхідно подати пропонований студентам перелік вибіркових дисциплін – хай навіть цей перелік буде у формі додатку до ОП.

2. Дуже добре, що в переліку компонентів ОП є дисципліни, які розвивають у студентів такі важливі для їх професійного розвитку компетенції як **розуміння художнього тексту**, озброюють його **умінням та навичками навчального аналізу літературного твору**. Маю на увазі навчальні дисципліни «Практика навчального аналізу літературного твору» (ОК 12) та «Навчальна практика-тренінг «Засоби дистанційної освіти» (ОК7). Остання дисципліна вельми доцільна в ОП не лише тому, що викликана потребами нашого часу (війна!), а й тому, що згідно заяв МОНу в майбутньому теперішні форми заочного навчання будуть трансформовані у форми дистанційного навчання.

Рекомендую назву «Практика навчального аналізу» замінити на більш коротку і більш точну «Навчальний аналіз літературного твору»

3. Невідомо, чим викликана різниця в кредитах, які відведені на засвоєння дисциплін «Загальне мовознавство» (4 кредити) та «Теорія літератури» (3.5 кредити). Відомо, що теоретико-літературна підготовка є базовою для учителя-словесника, тому скорочення кредитів на цю дисципліну недоцільне.

Война Галина Георгіївна,

кандидат наук з державного управління,
директор НВО «Спеціалізований навчальний заклад «Гармонія» гімназія ім. Т. Г. Шевченка – ЦПВ «Контакт» (м. Кропивницький).

Вх. № 46/2/04-21
Віг 01.03.24р.

ВІДГУК
на освітньо-професійну програму
«Середня освіта (Українська мова і література та
Англійська мова і зарубіжна література)»
ЦДУ ім. В. Винниченка

До поєднання в одній освітній програмі двох спеціальностей – вчитель української мови і літератури та вчитель англійської мови і зарубіжної літератури – треба ставитися позитивно.

Я – вчитель математики. Але як директор ліцею часто відвідую уроки вчителів української мови та літератури. І їх професійний рівень визначаю по тому, наскільки вони вміють зацікавити учнів як біографією письменника, так і твором, який вивчається на уроці.

Вчитель-мовник має бути як для учнів, так і для інших учителів прикладом того, як треба володіти мовою – яскравим та образним словом.

Серед навчальних дисциплін, що прописані в освітній програмі, я не бачу таку дисципліну, яка розвивала б у майбутніх учителів-словесників усно-мовні уміння та навички. Можливо, такі уміння та навички формуються при засвоєнні мовних та літературних дисциплін, що є в переліку.

Загалом освітньо-професійна програма створює позитивне враження. Знаючи високий професійний рівень викладачів факультету української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій нашого університету, я переконана, що за цією програмою буде підготовлено для сучасної української школи багато вчителів-словесників – справжніх майстрів своєї справи.

Дубівка Олена Олександрівна,
директор комунального закладу
«Ліцей «Лідер» Кропивницької міської ради.

Зв. № 51/1/04-21
б/з 04.03.24р

ВІДГУК
на освітньо-професійну програму
«Середня освіта (Українська мова і література та Англійська мова і зарубіжна література)»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
Центральноукраїнського державного університету ім. В. Винниченка

Вважаю, що поєднання кваліфікацій «Вчитель української мови і літератури» та «Вчитель англійської мови і зарубіжної літератури» є доцільним з багатьох причин – не буду їх перераховувати через їх очевидність.

Мої міркування стосуватимуться **другого** розділу Освітньої програми, в якому здійснено перелік навчальних дисциплін, які належить засвоїти майбутнім учителям мови і літератури. При цьому виходжу зі своєї багатолітньої роботи вчителя-словесника.

Немає сумніву, що такі дисципліни як «Сучасні освітні технології у викладанні української мови та літератури» (ОК2), «Теорія літератури» (ОК3), «Загальне мовознавство» (ОК5) є доцільними в підготовці вчителів-філологів.

З досвіду знаю, що успішне викладання в школі навчального предмету «література» потребує від учителя широкого спектру важливих компетентностей, а саме: розуміння «таємниць» художності літературного твору (а цього розуміння дуже складно досягати!), багатьох тонкощів методики викладання літератури, актуальність яких посилюється тим, що сучасні учні мало читають і у них втрачений інтерес до літератури. Через те зацікавити їх художнім твором, викликати в них інтерес до читання потребує таких умінь та навичок, які дозволили б вибудовувати урок як твір мистецтва. Окрім того, вчитель літератури має бути риторичною особистістю, тобто володіти мистецтвом комунікації. Глибоко переконана, що зацікавити художнім твором, вибудувати урок літератури як твір мистецтва, може лише риторична особистість учителя.

Виходячи зі сказаного, **радила б творцям програми ввести в перелік компонентів ОП такі дисципліни, які розвивали б у студентів розуміння художнього тексту, озброювали б його уміннями та навичками навчального аналізу літературного твору.** Лише в такому випадку освітня програма другого (магістерського) рівня літературної освіти буде забезпечувати підготовку високопрофесійного вчителя літератури.

Соколова Віра Володимирівна,
Заслужений вчитель України,
учитель Комунального закладу
"Ліцей "Нова українська школа"
Кропивницької міської ради"
virasokolova19@gmail.com

Вх. № 51/2/04-21
19.04.03.24р.